ბათუმის და სამხრეთ საქართველოს განათლ. -განმანათლებელ კომიტეტის ორგანო

ოთხშაბათი 26 მაისი 1336-1920 წელი. ფასი 10 მან.

სამუსლიმანო საქართველო

მეჰმედ-ბეგ აბაშიძის რედაქტორობით.
მისამართი: ბათუმი, შეპელევის და ბარის ქუჩის კუთხე № 7/10 ტელეფონი № 14.
დაბეჭდვი წერილები გამოგზავნება შემდეგი ადრესით: „სამუსლიმანო საქართ". რედაქციის.

ხელის მოწერის ფასი: ბათუმის ოლქში:

3 თვით . . .	600 მან.
2 თვით . . .	400 მან.
1 თვით . . .	200 მან.

№ 368 ყოველდღიური საპოლიტიკო, საეკონომიო და სალიტერატურო გაზეთი. № 368

26 მაისი.

დღეს მეორე წელი შესრულდა... მეორე წელი თავისუფლებისა, ჩვენი დემოკრატიის გამარჯვებისა.

ორი წელია მას შემდეგ, რაც საქართველო დამოუკიდებლათ არსებობს. ორი წელია, რაც ჩვენი კულტურით სამშობლო თავის საკუთარ ფეხზე დადგა და თვით განაგებს თავის ბედ-იღბალს. მთელი საქართველოს ხალხის ნება-სურვილით 26 მაისს 1918 წელს გამოცხადდა საქართველოს დამოუკიდებლობა, დაიმსხვრა მოძალადის მონობის, აღორძინდა საქართველოს ცაზე მზე თავისუფლებისა, რომელიც უხვათ გზავნის თავის მაცოცხლებელ სხივებს და რომელსაც თანდათანობით მივყავართ ჩვენი მომავლისაკენ, შრომის სუფევისაკენ.

მაშინ, ამ ორი წლის წინათ, ჩვენ უსუსურობის პირათ ვიდექით. გარეშე მტერი ხმალ-ამოწვდილი მოიწევდა ჩვენკენ, რუსეთის გამანადგურებელი კონტრრევოლუცია ჩვენი ქვეყნის განადგურებასაც ლამობდნენ. აღმოსავლეთის სიტყვით ძმობა-ერთობას გვფიცებოდა, საქმით კი ტრაპიზონში და ბათუმში ჩვენ სახინაადმდეგოთ ლაშქარს ლეშავდა და ოსმალეთის ეპატრონებოდა ჩვენი ქვეყნის დასაპყრობათ. რუსეთის ბოლშევიზმით მოწამლული „კონტრრევოლუციის" ხაშინათ ფრონტებს გვიწყობდენ და შით მტერს კარს უღებდენ ჩვენს დასაპყრობლათ.

საქართველოს დემოკრატია თავის ძალების ამარა დარჩა. ის განმარტოვებული დარჩა ბრძოლის ველზე, მარა მან გასძლო ყველა განსაცდელს, მოიკრიბა მთელი თავისი ძალ-ღონე და გამბედაობით გაუმკლავდა მტერს... მაგრამ და გაიმარჯვა. იხსნა თავის ქვეყანა, თავის მომავალი... ზოგიერთ ისტორიულ ხანაში მარტოობა გამარჯვების მიზეზი ყოფილა. და ამ მარტოობამ მისცა საქართველოს დემოკრატიას ძალა თავის ბედისწერის გამოჭედვისა.

ორი წელი... დიდი დრო არ არის, ორი წელი წუთია ცხოვრების მდინარეში. მარა ამ ორი წლის განმავლობაში კულტურულათ მომწიფებულმა ქართველმა ერმა შესძლო დაემტკიცებინა მთელი ქვეყნისათვის, თუ რას ნიშნავს ერის თავისუფლება, თუ რა დიდი ძალის გამომჟღავნება შეუძლია ხალხს, თუ მან კარგად იცის თავისი სავალი გზა, თუ მას სწორი გზა აქვს ამორჩეული.

დღიდან დღემდე, კვირიდან კვირამდე, თვიდან თვემდე, მტკიცედ და შეუპოვრად საქართველო განაგრძობდა თავის სწორი გზით სვლას, მის ერთბლივ [illegible]

[illegible]

რუსეთის დიდი რევოლუციის მონაპოვარნი, დიამყარა საუცხოო წესრიგი, გაკაფა გზა უკეთეს მერმისისათვის, აღმართა დროშა ძმობისა და ერთობის განმამტკიცებელი. და ეს მოიმოქმედა მან საერთო ნგრევისა და რღვევის ხანაში. ეს მოიმოქმედა მან მაშინ, როცა ყოველი მხრიდან მას აწვებოდა გარეშე მტერი და შინაურიც მხარ იყვნენ ბოლშევიზმის ბაცილით მოწამლულები საქართველოს თავისუფლებისათვის მახვილის ჩასაცემად. ამ ორი წლის განმავლობაში არ ყოფილა არც ერთი დღე, როცა საქართველოს თავის დამოუკიდებლობის დასაცველათ ხმალი არ ჰქონდა ხელში. მარა არ ყოფილა არც ერთი დღე ისეთი, რომ აღმშენებლობითი მუშაობისათვის მას თავი მიენებებინოს. ერთ ხელში ხმალი თავისუფლების დასაცავათ, მეორეში სწავლა განათლების ჩირაღდანი, გუთანი და საზნისი, წალდი და ბარი მეურნეობის ასაყვავებლათ, გულში კი უსაზღვრო სიყვარული თავისუფლებისადმი, მტკიცე ნებისყოფა არჩეულ უტყუარ გზაზე სვლისა.

და ააგო მან მშვენიერი შენობა თავისუფლებისა და ამ შენობას შენატრიან არა მხოლოდ ჩამორჩენილი ერები, არამედ ისეთი ერებიც, რომლებიც თავისი კულტურით სახელგანთქმული არიან მთელ ქვეყანაზედ. განათლებული გერმანია რუსეთის წამბაძავ თავის შვილებს ხმა მაღლა ეძახის: თავი ანებეთ ჩვენი ქვეყნის ნგრევასა და მსხვრევას, მიბაძეთ პატარა საქართველოსო.

და საქართველოს გამარჯვება არის გამარჯვება იმ პრინციპისა, რომელსაც დემოკრატიზმის გზით შრომის სუფევისაკენ მივყავართ. ეს არის გამარჯვება არა მარტო საქართველოსი, არამედ მთელი დემოკრატიისა. პატარა საქართველო იქცა ევროპისათვის მაგალითის მაჩვენებელ ქვეყნათ. ამრიგათ საქართველო აკეთებს არა მხოლოდ თავის საკუთარ საქმეს, არამედ მთელი ქვეყნის დემოკრატიის საქმეს.

ეს უდიდესი გამარჯვებაა. და ამ გამარჯვებას დღესასწაულობს დღეს ჩვენი ქვეყანა.

ახალი ამბები.

◆ დღეს საქართველოს დამოუკიდებლობის დღესასწაულია. დღეს უდიდესი დღეა ყველა ქართველისათვის. დღეს საქართველოს დემოკრატიის გამარჯვების დღეა.

ბათუმის ქართველთა ეროვნულმა საბჭომ დაადგინა:

26 მაისს ქ. ბათუმში არსებული ყველა ქართული სავაჭრო-სამრეწველო და საზოგადოებრივი დაწესებულებანი უნდა დაიკეტოს დილიდან დღის 12 საათამდე. შეიძლება ამ დაწესებულებებმა მთელი დღე იუქმონ, თუ ამას მოისურვებენ.

ყველა ქართველი მუშა მოსამსახურენი დილიდან თორმეტ საათამდე სამუშაოზე არ გადიან.

ყველა ქართული სავაჭრო-სამრეწველო და საზოგადოებრივი დაწესებულებანი, სახლის პატრონები, ოჯახები ვალდებულნი არიან დილიდანვე გამოჰკიდონ ეროვნული დროშები და შეძლებისდაგვარად თავიანთი ბინები და აივნები მორთონ ხალიჩებით და ყვავილებით.

მანიფესტაცია და მიტინგი არ მოხდება.

◆ საქართველოს რესპუბლიკის ბათუმის საკონსულოში ქართველ მოქალაქეთა რეგისტრაცია ისევ გრძელდება. ხალხი დიდი ხალისით თითქმის საათობით უცდიან რიგს ჩასაწერათ. ჩაწერა დილის 9—2 საათამდე ხდება.

◆ ჩვენი გაზეთის გუშინდელ ნომერში მოწინავე წერილის ბოლოზე შეცდომით სწერია: გვეყო მონობებათ ყოფნა, უნდა იყოს: გვეყო მონებათ ყოფნა.

◆ 23 მაისს უდროვო დროს ქუჩაში გამოსვლისათვის დატუსაღებულ იქნა კასიანე გუსაკი.

◆ 23 მაისს საღამოს $7^1/_2$ საათზე ოგლობლინის ქუჩაზე დატუსაღებულ იქნა თავზე დაშავებული, მთვრალი იღ. დეცინიძე. საქმეზე დახმარების შემდეგ დატუსაღებული ინგლისის პოლიცმეისტერს წარუდგინეს.

23 ◆ მაისს მორიგემოქმედებმა გასტეხეს სამოქალაქო საზღვაო ნავთის საწყობი და წაიღეს უმნიშვნელო ნივთები.

◆ 24 მაისს უდროვო დროს ქუჩაში გამოსვლისათვის დატუსაღებულ იქნა: მკრტ. აკოპიანი, ვას. ორლოვი, ტიგრან ავეტისიანი, ალ. სანძე, მუხედ ნაბი-ოღლი, ხრისტო პარასკევოპულო, რაზბაკანოღლი, ნიკ. კაიდიდი, ი. კაკხესიდი, ხ. ცფენასრი ალი, ვ. იოანიდი, ა. სტავრიანიდი, მველო სტავრიადი, დომნა სტავრიადი და სხ. ყველა დატუსაღებულები პასუხისგებაში არიან მიცემულნი.

1918 $\frac{26}{V}$ 1920.

დღეს ორი წელი შესრულდა მას შემდეგ, რაც საქართველომ თავისი დამოუკიდებლობა გამოაცხადა. ბევრი მწარე წუთები გამოსცადა მან ამ მოკლე ხნის განმავლობაში, ბევრჯერ მდგარა მისი თავისუფლება უფსკრულის პირად მარა ყოველთვის დაუძლევია მას კრიზისი მოადგარი გასაჭირი და განსაცდელისაგან უფრო გამტკიცებული და გამარჯვებული გამოსულა. მან ორი თუ შესძლო თავისი დამოუკიდებლობის შენარჩუნება, არამედ მისი სიმტკიცით და ურყევი ნებისყოფით შეძლება მისცა არსებობისა მეზობელ რესპუბლიკებს. ჯერ კიდევ მაშინ, როცა გაბოლშევიკებული რუსის ჯარისკაცები ფრონტებიდან მიიხსნენ და ამიერკავკასიის განადგურებას უქადიდენ, საქართველო მეჯარეულ ანგელოზათ მოევლინა ამ მხარეს და იხსნა ის საშინელ საფრთხისაგან. ვის არ ახსოვს ის შავბნელი დრო, როცა ტყვიისმფრქვეველებითა და ზარბაზნებით კბილამდე შეიარაღებული ამიერკავკასიის ფრონტიდან გამოქცეული ჯარი — იწამეთ ჩვენი ბატონობა, იწამეთ ბოლშევიზმის მეუფება, თორემ გაგანადგურებთო, ქვას ქვაზე არ დაგტოვებთო, — იმუქრებოდენ გაბოლშევიკებული ჯარისკაცები. საქართველომ მოიკრიბა მთელი თავისი ძალ-ღონე და განადგურება — აწიოკებისაგან იხსნა მთელი ამიერკავკასია.

ცბიერმა მეზობელმა აზერბეიჯანმა ამის სამაგიეროთ საქართველოს განადგურება მოუნდომა. ამიერკავკასიის სეიმში ის ძმობა-ერთობაზე ეფიცებოდა საქართველოს. ეფიცებოდა, რომ ის მტკიცე დამცველია ამიერკავკასიის მთლიანობისა. ასეთი იყო სიტყვა აღერბეიჯანის ხანებისა, მარა სულ სხვა იყო მათი საქმე. საქმით კი ისინი საქართველოს დასაპყრობათ მოუწოდებდენ ოსმალეთს. მათი დაჟინებითი მოთხოვნით ოსმალეთმა თავისი საუკეთესო ჯარები ამიერკავკასიისაკენ დასძრა, წუთიერი გამარჯვება იგემა მარა ამ თავის საქციელს ზედ გადაჰყვა. საქართველომ, დაინახა რა რომ მას დალატობენ, დროზე ჩამოსცილდა მოღალატეს და თავისი დამოუკიდებლობა გამოაცხადა. ამ აქტით მან მოიშორა უდიდესი საფრთხე და თავისი ძალების დარაზმვას შეუდგა. მას შემდეგ ერთხელაც არ მოუსვენია მას გარეშე და შინაურ მტრებისაგან. ის გაუმკლავდა რუსეთის ბოლშევიზმისაგან მოწამლულ და შეცდენილ შინაურ მტრებს, ის გაუმკლავდა დენიკინის ურდოებს, ბოლშევიკების წითელ არმიელებს, სომხეთის დაფდასხმას და ახლა უმკლავდება „აგაწითლებულ" ხანების თავგასულობასაც.

ორი წლის განმავლობაში, ამ საერთო რღვევის დროს, მან შესძლო დემოკრატიული რესპუბლიკის გამტკიცება. საქართველო ერთადერთი კუთხეა, სადაც საუცხოვო წესრიგი სუფევს, სადაც მართვა-გამგეობა თვით ხალხის ხელშია და სადაც ხალხის ნება-სურვილით თავისუფლების დიადი შენობა ურყევ საფუძველზე სდგას. ყველა ვინც კი ესტუმრა საქართველოს უცხოეთიდან, მტერია ის თუ მოყვარე, ერთხმათ აღიარებს, რომ საქართველო საოცნებო ქვეყანაა. ყველა თავის გაოცებას გამოსთქვამს თუ რაგორ

შესძლო ამ პატარა ხალხმა ასეთი სწორი გზით სვლა თავისუფლებისკენ. საქართველო მთელი ქვეყნისათვის სამაგალითო, წასაბაძავ ქვეყნათ იქცა. მთელი ქვეყნის დემოკრატია აღტაცებით შესცქეროდა მას და მოუწოდებს კაცობრიობას იმ გზით ბრძოლისაკენ, რომელ გზითაც მიუნდოთება საქართველო შრომის სუფევისაკენ. ჩვენმა პატარა სამშობლომ დაუმტკიცა მთელ ქვეყანას, რომ ის ღირსია არა თუ თავისუფლებისა, არამედ პირველი თავისუფლებისათვის ბრძოლის სათავეში.

და დღეს, როცა საქართველო დღესასწაულობს თავისი დამოუკიდებლობის მეორე წლის თავს, როცა ის ათვალიერებს განვლილ ბრძოლათა საფეხურებს და ითვალისწინებს მომავალ ნაბიჯებს, მას თამამად შეუძლია თქვას, რომ ის იცოცხლებს, განვითარდება, კიდევ უფრო გაძლიერდება და მედგრად გასწევს წინ შრომის სუფევის დასამკვიდრებლად. ვერავითარი მტერი ვერ შესძლებს, მის დანგრევას და ვინც ლიდებს მასზე მუხრტალ მახვილს, მახვილითვე წარწყმენდება, ასე იმედიანათ უცქერის ის მომავალს, ვინაიდან მან იცის, რომ მას ჰყავს ჯავშნივით გარშემორტყმული, ბრძოლაში გამობრძმედილი, თავისუფლებისათვის თავდადებული, შეგნებული დემოკრატია.

ნუ ვაყოვნებთ

მთავარი უბედურება ჩვენი ხალხისა იმაშია, რომ ხშირათ გვიძნელდება მტრის მოყვრისაგან გარჩევა. არა ნაკლები უბედურებაა ის ფაქტიც, რომ შეგნებლობით თუ სიბრიყვით, გარეშე მტრებს ხშირათ ჩვენი ქვეყნის შვილებიც ეამხლოებიან და ფულებში ცვლიან ხალხს და სამშობლოს კეთილდღეობას. ეს მტრებისაგან მოყიდულები დარბიან სოფლიდან სოფელში და ხალხს შეცდენისაკენ გზას უხსნიან. რასაკვირველია, მოღალატე და ხალხის გამყიდველი ყველა ქვეყნებში გამოერევა, მაგრამ ასეთი აშკარა და თავაშვებული თარეში მათი, როგორც ეს ჩვენშია სამწუხაროთ, ძნელათ თუ სადმე იქნება. მაინც შვილს თვით მშობლებმა უნდა ასწავლონ ჭკუა და ჩვენი ხალხიც, იქვა არაა, [illegible] მტრებისაგან გადამცდარ და [illegible] [illegible] იქნება თავისი ქვეყნის ბატონ-პატრონი.

და ისე მოაწყობს თავის ცხოვრებას, როგორც ეს მათ სურთ და არა გადამთიელ რუსებსა და სომხებს და მათ მიერ მოყიდულ ორიოდე ბოლშევიკ აგენტებს.

სასიხარულოთ, ეს ანბანური ჭეშმარიტება თითქოს უკვე შეიგნეს მტრებისაგან გაბრიყვებულ ზოგიერთ ჩვენ თანამემამულეებს. თითქოს უკვე მიხვდნენ, რომ მათი [illegible] ოსმალოსაგან ცალკე სახელმწიფოს შექმნა ფუჭი ოცნებაა; ოსმალეთსაც ჩვენს ქვეყანას არავინ მისცემს, ვინაიდან მას იმ ტერიტორიის ნაწილსაც არ მისცემენ, რაც 1914 წლამდე ჰქონდა. სტამბულის გაზეთ „კონსტანტინოპოლის" ცნობით, სხვა საუკეთესო ნაწილებს გარდა, ოსმალეთს ერზერუმს და ტრაპიზონდსაც კი ართმევენ... სახლვრების დასაცავათ მხოლოდ 15 ათასი ჯარისკაცი შეუძლია იყოლიოს. ეკრძალება აგრეთვე სამხედრო გემების ყოლა, გარდა რამოდენიმე პატარა გემისა...

ამგვარათ, ცხადია რომ მაშინ, როცა ერზერუმს ტრაპიზონით სომხებს სთავაზობენ და ფიქრობენ ბათუმის გადაქცევას სომხეთის პროვინციათ, ჩვენი მტრების ყვირილი, რომ ბათუმის ოლქი არ გაერთიანდეს საქართველოსთან, ნუ დაგვეფარება ის მიზნისათვის. მტერი რომ არა ვიქნეთ, დიდ სასიხარულოთ უნდა ჩაითვალოს, მხოლოდ თავისი ქვეყნის მოსისხლე მტერი მოისურვებს უცხოელების მოსვლას [illegible] ბისაგან მოსყიდული აგენტი იტყვის, რომ ბათუმი საქართველოს არ დაუბრუნდეს და აქ რუსების და სომხების ბატონობის ქვეშ [illegible] სული.

ყველამ უნდა შევიგნოთ მდგომარეობის სირთულე. ყველამ უნდა მივხვდეთ თუ ვის უნდა ჩვენთვის სიკეთე და ვინ ცდილობს თავის მიზნისათვის [illegible] ყურადღება და [illegible] უნდა ავირჩიოთ ყოველი დამღუპველი ნაბიჯები და დავადგეთ იმ ჭეშმარიტ და საიმედო [illegible], რისაც დიდი სამშობლო საქართველოსთან გაერთიანება ეწოდება.

ნუ ვაყოვნებთ, თორემ უბედურება არ აგვცდება.

აწყურელი.

სომხეთში.

[illegible]

1 მაისს ბოლშევიკებმა [illegible] 10 მაისს [illegible] 11 მაისს [illegible] 12 მაისს [illegible]

ლის შემდეგ გაიდევნენ კიდეც. ბოლშევიკებს მოუკლეს 11, ტყვე წაიყვანეს 7 კაცი. დანარჩენი გაიქცნენ. ქალაქში ბარი დამშვიდებულია. მეამბოხენი გამარჯვებულნი იძახოდნენ „სომხეთო საბჭოთა რესპუბლიკას" ვაშა. რომ ის თავმჯდომარეთ არის პარლამენტის წევრი [illegible]. გამოირკვა, რომ აგენტები ბოლშევიკებს მიეხმარნენ [illegible], იმ დროს, როდესაც ქალაქში სრული იყო, მილიციელები დაუწოდნენ დროშებით და გაიძახოდნენ „ძირს სომხეთი! გაუმარჯოს რუსეთის საბჭოთა მთავრობას". შემდეგ რუსეთი ნაციონალური საბჭო, რომელიც ბოლშევიკების მეუზე იყო გადაწვეულია.

სომხეთის მდგომარეობა.

სომხეთში არც ერთი კუთხე არ დაუტოვებიათ ბოლშევიკებს, რომ თავიანთი აგიტაცია არ გაეჩაღებინათ, მაგრამ არსად მათმა მუშაობამ ნაყოფი არ გამოიღო. როდესაც ბატუმში შეკრიბებიათ ალექსანდროპოლის ჯარისკაცებს, თუ რა იყო მიზეზი, რომ მიემხრნენ ბოლშევიკებს, —გამოირკვა, რომ ბოლშევიკები დაჰპირებიან მათ დღეში 4 გირ. პურს, ფუქებით, 16 ათასი წითელი არმიელი სდგას ყარსის მახრაში და სხვა. საყურადღებო იყო ამ ჯარისკაცის [illegible] მდგომარეობას, რომ [illegible] გამგზავრნენ ფრონტზე. ალექსანდროპოლში, როგორც გამოირკვა, სამი ჯგუფი მოქმედებდა. 1) ბოლშევიკები სამი—ოთხი კაცი. 2) ოსმალეთის და აზერბეიჯანის მოსყიდული აგენტები, 3) მეორე რიცხოვანი ახალგაზრდობა, რომლებიც ჯარს მოუწოდებდენ წასულიყვნენ სახლებში. ფულავია, რომ ოსმალეთის აგენტები იღებდენ მონაწილეობას, მაგ. ყარსში გადმოსულან ოსმალეთის აფიცრები, მათ თან წამოუღიათ სამი ფურგონი თეთრი ფური და ალაპარაკდენ გლეხებს თურმე, რომ ოსმალეთის [illegible] კეთილ მეზობლური განწყობილების დამყარება სურს; ამავე დროს რეზერვები გადმოდიან ბაიაზეთის, იგდირის, ზანგეზურის მიმართულებით. ოსმალეთის ერებს სურთ შინაური უთანხმოება სომხეთისა გამოიყენებინათ თავიანთი მიზნისათვის, მაგრამ მათი განზრახვება კარგათ შეიგნო სომხეთის ხალხმა და [illegible] ადვილათ არავის დაუთმობს [illegible]. ყარსის ოლქში ძალა [illegible] სომხების ხელშია. ცხლა იწყება ხაზით მოლაპარაკება აზერბეიჯანთან, ოლთისის, კაღიზმანის და იგდირის მიმართულებით ოსმალეთის ჯარები სდგანან, რომელთაც იცავენ სომხეთის ჯარები.

რა ხდება უცხოეთში.

საფრანგეთის ჯარის ევაკუაცია.

საფრანგეთის ჯარის მიერ მაინის ქალაქების ევაკუაციამ [illegible] ჩაიარა.

[illegible]

მადრიდში ქალაქის ცხოვრების [illegible] სრული [illegible]. [illegible] მოკლული, [illegible] დაჭრილი. [illegible] დაპატიმრებულია.

რ უ ს ე თ ი.

[illegible] დამოკიდებულების [illegible] შესახებ.

სან-რემოდან კორესპონდენტი [illegible] „ტრიბუნას" ატყობინებს: [illegible] დამოკიდებულების შესახებ საკითხის გარ-

ჩვენს საფუძვლით [illegible] ნის შემდეგ მოსახრული [illegible] ჯარებით შეუძლებელი [illegible] მოკიდებულების [illegible] მეთაური ჯარ კიდევ „დე ფაქტოდ" [illegible] არ არის ცნობილი, მაგრამ მოსალოდნელი ამისა, შესაძლებელია დაშვებული იქნეს, რათა კერძო პირებმა—სპეციალისტებმა და ბატონმა მოქალაქეებმა დაიკავონ [illegible] რუსეთთან". ამ წინადადებას [illegible] ნიტი. [illegible] შიშს გამოსთქვამდენ, რომ ამ გზით შესაძლებელია ევროპას ბოლშევიკური პროპაგანდა მოედოს. ნიტი [illegible], რომ არ უნდა მიეცეს საბჭოთა რუსეთს „აღკრძალული ხილის" ხასიათი, თორემ ეს უფრო საშიში იქნება [illegible] მის [illegible] მისი აზრით, ევროპა უნდა გაეცნოს რუსეთის ნამდვილ მდგომარეობას, რომ შემდეგში არავითარ საშიშროებას რუსეთის მხრივ ადგილი არ ექნეს. [illegible] ნიტი დარჩა და კონფერენციამაც თავის რეზოლუციას საფუძვლათ [illegible] ხონის წინადადება დაუდო.

სხვა და სხვა ამბები.

[illegible] ლონდონში.

[illegible] ლონდონში [illegible], იგი მიიღო [illegible] ინგლისის სამრეწველო მინისტრს, ამ შეხვედრას პოლიტიკური ხასიათი არ ჰქონია.

მუსტაფა ქემალი.

მუსტაფა-ქემალმა, როგორც ანგორის ყრილობაზე [illegible] მთავრობის [illegible] [illegible], რომ [illegible] სულთანი. ქემალის [illegible] მთავრობამ [illegible].

ს ო მ ხ ე თ ი

„ტაიმს" სან-რემოდან ატყობინებენ: სომხეთის საკითხი გადაწყვეტილია. მანდატი მიეცემა რომელიმე ნეიტრალურ პატარა სახელმწიფოს, მაგრამ ნაცვლად ამერიკა უნდა დაეხმაროს სომხეთს. ეს სახელმწიფო ვრცელი იქნება, იგი მოიწევს ვანის ტბას, მასშივე შევა არზრუმი. ტრაპიზონდი ამ სახელმწიფოს არ მიეცემა. ამიტომ სომხეთისთვის, როგორც აგრეთვე საქართველოსთვის კომერციული პორტად იქნება ბათუმი.

ამავე გაზეთში აპრილის 24-ს [illegible] ლით შემდეგია მოთავსებული:

სან-რემოში საბოლოოდ გადაწყვეტილი სომხეთის საზღვრები. სომხეთისათვის ეს საზღვრები ხელსაყრელია, თუმცა ტრაპიზონდი არ მიეცემათ. რაც შეეხება ბათუმს, უპირატესობა იმ აზრისაა, რომ იგი საქართველოს გადაეცეს იმ პირობით კი, რომ საგანგებო უპირატესობანი მიენიჭოს იმ სახელმწიფოებს, რომელთაც ზღვაში გასავალი ესაჭიროებათ.

დაიკარგა გიორგი პლატონის [illegible] პირადობის სურათიანი მოწმობა, [illegible] მული საქ. რესპ. ბათუმის [illegible]. ჩაითვალოს გაუქმებულათ.
365 (1—1)

დაიკარგა პირადობის სურათიანი მოწმობა, მიცემული საქართველოს [illegible] ბათუმში. ჩაითვალოს გაუქმებულათ.
კვირიკე მ. [illegible]
363 (1—1)

დაიკარგა პირადობის მოწმობა [illegible] გამოცემული [illegible] უეზდის თემის გამგეობიდან. ჩაითვალოს გაუქმებულათ.
364 (1—1)

სტამბა ნ. მ. [illegible]

بعده وه‌نیزه‌لوس مرمره‌ده‌کی یونان و تورك سواحلك بیطرف بر حاله وضع ایدلمکده بولندیغندن بحث ایدرك: « تورکیا مرمره‌نك آناطولی ساحه‌سنده‌کی سواحلده یوز کیلومترو درینلکنده قوهٔ عسکریه بولوندیرمامغه مجبوردر .

یونان حدودینك بو درجه توسعی بزم ایچون بر ضعف عسکری‌یی انتاج ایتمز . چونکه یونانستان، بولغارستاندن دها بیوك اولیور و استانبولده قالان تورکیا اوراده قوهٔ عسکریه بولوندیرمامغه مجبور طوتولیور »

آطه‌لر مسئله‌سی :

امروز و بوزجه آطه‌لری یونانستانه الحاق اولنمقده‌در. تورکیا، لمنی سیسام آطه‌لری ایله، لوندره معاهدهٔ صلحیه‌سی موجبنجه یونانستانه ویرلمش اولان سائر آطه‌لر اوزرنده‌کی حقوقندن فراغته مجبور طوتولیور.

ازمیر و حوالیسی :

بعده وه‌نیزه‌لوس آیری بر یونان دولتی تشکیل ایده‌جك اولان ازمیر ایله هینترلاندینه نقل کلام ایدرك دیمشدرکه :

« بز آیدین اووه‌سنی ترك ایدیورز. فقط بوکا مقابل بتون ازمیر سنجاغنی و آق حصاری داخل اولدیغی حالده مغنیسا سنجاغنك بعض قضالرینی محافظه ایدیورز. اقحصار قضاسی، بیوك بر اهمیتی حائزدر. زیرا الیوم تحت اشغالمزده بولنان ساحه‌نك حدودینی شمال جهتنده مضاعف بر بعد و مسافه‌یه نقل ایتمکده و شمال حدودلرمز ادرمید کورفزینك اورته‌سنه و (کمرك)ك جنوبنه قدر اوزانمقده‌در .

بو آیری یونان دولتنك شرائط تشکیلی بر وجه آتیدر: ازمیر ایله حوالیسی، تورکیادن آیریلان اراضی ایله عین شرائطه تابع طوتولمقده وذات شاهانه‌نك حاکمیت لفظیه‌سی آلتنده قالمقده‌در .

فقط تورکیا بو حقوق حاکمیتنك انفاذ و استعمالی وظیفه‌سنی یونانستانه ویریور. (آلقشلر)

تورکیانك بو حق حاکمیتی ازمیر جوارنده متفقلر طرفندن تعیین ایدیله‌جك بر قلعه اوزرنده کشیده اولنه‌جق بر عثمانلی بایراغی ایله تمثیل ایدیله‌جکدر . (آلقشلر)

یونانستان ازمیر ایله حوالیسنك اداره‌سندن مسئول بولونمقده‌در، بو مقصادیده تعیین مأمورین ایله تأمین ایده‌جکدر .

ازمیرده یونان اداره‌سی :

یونان حکومتی سکون و آسایشك تأمینی ایچون ازمیر و حوالیسنده ایجاب ایدن قوای عسکریه‌یی بولوندیره‌جقدر. محلی دیت مجلسی انتخابی اینلرده داخل اولدیغی حالده بوتون اهالینك اشتراکنی تأمین ایده‌جك بر تمثیل نسبی قانونی ایله اجرا اولنه‌جقدر. معاهدهٔ صلحیه‌نك تطبیقندن آلتی آی صوکره یونانستان، بو شرائطه مطابق بر انتخاب قانونی جمعیت اقوامك نظر تصویبنده عرض ایده‌جك و تهجیر و تبعید ایدیلنلرك عودتندن صوکره انتخاباتی اجرا ایتدیره‌بیله‌جکدر. فقط بو مهلت بر سنه‌یی تجاوز ایتمیه‌جکدر. محلی دیت مجلسیله یونان اداره‌سی آره‌سنده‌کی مناسبات یونان حکومتی طرفندن یونان قانون اساسیسی احکامی نظر دقته آلنه‌رق تنظیم اولنه‌جقدر.

یونانستان ازمیره و حوالیسنده گمرك حدودینی تشکیل ایتمك و بو حوالینك عموماً معاملاتی قطعی انظاردن یونانستان گمرك قانونلرینه تابع طوتمق حقنی حائز اوله‌جقدر. موجوده‌ده یونانستان ازمیر و حوالیسنك یونانستان ایله گمرك اتحادینی اعلان ایده‌بیله‌جکدر. تورکیا ازمیر لیماننده بر گمرك منطقه‌سی بولوندیرمق حقنی حائزدر. تورکیا بو منطقه‌یه ادخالات و اخراجاتی برشی تأدیه ایتمکسزین برسبیله اجرا ایده‌بیله‌جکدر. بو صورتله ازمیر اقتصادی هیچ بر ضرره اوغرامیه‌جقدر

یونانستان، دیگر دولتلر ایله برلکده تورکیانی استخلاف ایتدیکی برلره اصابت ایدن دیون عمومیه حصه‌سنی درعهده ایله‌مکده‌در. محلی دیت مجلسی بش سنه مروروندن صوکره اکثریت آرا ایله ازمیر و حوالیسنك یونانستانه قطعی الحاقنی جمعیت اقوامدن طلب ایتمك حقنی حائز اوله‌جقدر.

جمعیت اقوام مجلس اداره‌سی جمعیت اقوام طرفندن تثبیت ایدیله‌جك شرائطه توفیقاً بو خصوصده آرای عمومیه مراجعت ایدلمسنی طلب ایده‌بیله‌جکدر. اگر آرای عمومیه‌نك نتیجه‌سی یونانستان لهنه چیقارسه تورکیانك معاهدهٔ صلحیه ایله تثبیت ایدیلن کافهٔ حقوقی ختام پذیر اولیور و یونانستانه انتقال ایدیور. (آلقشلر)

بعده وه‌نیزه‌لوس، ازمیرك اساس اعتباریله یونانستانه الحاقی ایدلمکده اولدیغی شرائطی ایضاح ایتدیکدن، استقبال ایچون هیچ بر مانع تشکیل ایدمیه‌جکنی سویله‌مش و ازمیر یونان فوق العاده قومیسری استرادیسی مدح و اطرا ایتمش. مومی الیهك یونانستانك امر اداره‌سنی مختلف عنصرلره تشمیل و کندیلرینی حریت و مساوات دائره‌سنده اداره ایده‌بیله‌جکنی اثبات ایتدیکنی سویله‌مشدر.

بوغازلرك مقدراتی:

بوغازلرك تأمین سربستیسنه کلنجه، بو خصوصده بر قومیسیون تشکیل ایدلمشدر بو قومیسیونده (ارزو ایدرسه) آمریقا مرخصلری، انکلتره، فرانسه، ایتالیا، ژاپونیا، یونانستان و جمعیت اقوامه داخل اولدقلری کوندن بری روسیه و بلغارستان مرخصلری بولنه‌جقدر.

بو قومیسیونك دائرهٔ صلاحیتی آق دکزده بوغازلرك مدخلندن قره دکزده‌کی مخرجنه قدر اوچ میل مسافه‌یه ممتددر. قومیسیونك ایری بر ضابطه هیئتی بولنه‌جقدر. بو هیئت ضابطه، مرمره اهالیسی میاننده آلنه‌جقدر. مرمره‌نك تورك اداره‌سنده قالان حوالیسنده قپتولاسیونلر مرعی و جاری اوله‌جقدر. یونانستانه ویریلن مرمره حوالیسنده ایسه ایقاع ایدیله‌جك جرائم، یونان قانونلرینك ساحهٔ قضائیه‌سی داخلنده بولنه‌جقدر. انکلتره فرانسه و ایتالیا حکومتلری بوغازلرك سربستیسنی محتمل بر تعرضه قارشی صیانت و مدافعه ایچون مرمره‌نك بعض نقاطنده قوای عسکریه بولوندیرمق حقنی حائزدرلر.

تورکیا نه‌لر غیب ایدیور؟

تورکیا صورت قطعیه‌ده کیلیکیا عراق فلسطین عربستان مصری و حدودی معاهدهٔ صلحیه ایله فقط حکم صفتیله ویرجکی قراری اولدن قبول ایده‌جکنی تورکیانك سویلیه‌جکی موسیو ویلسون طرفندن تعیین ایدیله‌جك اولان ارمنستانی غیب ایدیور.

ارمنستان و یونانستان:

یونان هیئت مرخصه‌سی، ارمنستانه تعلق ایدن مسئله‌لری کمال توجهله تعقیب و ارمنستانك مدعیاتنی ترویج ایچون بوتون معاونت و مظاهرتنی صرف ایتمشدر. دها بیوك بر ارمنستان تشکیلنی ترویج ایله‌مش اولان ویلسون ارمنی منافعیله قابل توفیق بر حکم وقرار ویرسون. امید ایدرمکه میستر ویلسون طربزون طریقیله ارمنستانه بر مخرج اقتصادی تأمینی ایله اکتفا ایده‌جك و ارمنستانه بر مخرج اراضی‌ده تأمین ایچون طربزون ولایتنك بر قسمنی فك و نزع ایتمك ایستمیه‌جکدر.

مذاکراتك ابتداسنده، قره دکز سواحلنك ارمنستان ایله بر هیئت متحده تشکیل ایده‌بیلمسی ایچون دول معظمه‌دن برینك وکالتی آلتنه قونه‌بیله‌جکنی ارائه ایتدم. فقط علاقه‌دار ملتلر بوصورت تسویه‌یی رد ایتدیلر. اگر بو کون طربزون ولایتی تورکیادن نزع ایدلسه ابدی بو قطعه‌نك ارمنستان ایله ارتباط پیدا ایتمسنی ناخوش بر نظرله کوره‌جك ایدم. زیرا او حوالیده‌کی روملق او قدر قوتلیدرکه دیگر اقوام خرستیانیه ایله تشریك مساعیسندن قورقیله‌جق هیچ بر شی یوقدر. صلح قونفرانسنده‌کی ارمنی مرخصلری وه‌نیزه‌لوس ایله بو خصوصده متحدالفکر اولدقلرینی و بر مخرج اراضی ایسته‌مدکلرینی سویله‌دیلر

کوردستان و مستقل تورکیا :

معاهدهٔ صلحیه، کردستانه محلی مختاریت بخش ایتمکده‌در. بو مختاریت، بر سنه صوکره اهالینك طلبی اوزرینه تام بر استقلاله منجر اوله‌بیلیر. بو صورتله وقتیله پك جسیم بولونمش، و اوچ قطعه اوزرینه تساع پیدا ایتمش اولان تورکیا نفوسی یاانستانك نفوسندن نصفه اولمیه‌جق اولان بر دولته قلب ایدیلیور زیرا تورکیانك نفوسی ۹ میلیوندن دون بولونه‌جق و بو نفوسدن (۲۳۰۰۰۰۰) ی خرستیان اوله‌جقدر. تورکیا حقیقتده بر آوروپا دولتی صفتنی غائب ایدیور. زیرا معاهدهٔ صلحیه احکامنجه آوروپا قطعه‌سی اوزرنده افراد قادروسی، ضابطلری و کوچوك ضابطلری ۷۰۰ کشی‌یی تجاوز ایتمیه‌جك بر قوتدن غیری عسکر بولوندیرمیه‌جقدر .

دیگر طرفدن تورکیا استحصال ایدیور. فقط تورکیا معاهده احکامنی و یوکه مثیل مقاولاتی و بالخاصه اقلیتلرك دینی و ملی حقوقنی اخلال ایدرسه، متفق دولتلر بونلری تعدیل ایتمك حقنی صراحةً محافظه ایدیورلر تورکیانك، بو بابده‌کی بوتون مقرراته اتباع و انقیاد ایتمکی تعهدینی شمدیدن درعهده ایدیور. اساساً اقلیتلرك حمایه‌سی دیگر بر احکام ایله تأمین ایدلمیور، زیرا بو معاهده‌کی احکامه رعایت ایتدیره‌جك دولت، حتی اك قوی دولت یونانستان اوله‌جقدر .

دوننما و اردومز :

عسکرلك نقطهٔ نظرینه کلنجه تورکیا، ۳۵۰۰۰ نفردن ترکب ایده‌جك اولان ژاندارمه قوتندن باشقه اردو بولوندیرمیه‌جقدر بو ژاندارمه‌ده اجنبی ضابطلر یوزده اون بش نسبتنده بولونه‌جق و ژاندارمه‌لر عناصر مختلفه‌دن آلنه‌جقدر. بو ژاندارمه قوتی قومیسیون مخصوصك ارائه ایده‌جکی مواقعه تقسیم ایدیله‌جك قومیسیون موافقت ایتمدکجه کندیسنه تبدیل موقع ایتدیرلمیه‌جکدر. عسکرك یکونی ایسه ۱۵۰۰۰ نفری تجاوز ایتمیه‌جك فقط صحرا طوپلری ایله میترالیوزدن باشقه طوپلری و طیاره‌لری موجود اولمیه‌جقدر. تورك دوننماسی متفقلره تسلیم اولنه‌جقدر .

تورکیانك کوچوك حجمده اون سفینهٔ حربیه‌دن باشقه سفائن حربیه‌سی بولونمیه‌جقدر

اقلیتلرك حمایه‌سی مسئله‌سی :

معاهده‌نك اقلیتلرك حمایه‌سنه تعلق ایدن قسمنه کلنجه بو، عناصرك دینی و تدریسی و مختاریتلرینه رعایتی آمردر .

تورکیا عناصر غیرمسلمه‌یه دینی، تدریسی و عدلی امتیازات تأمینه مجبوردر. آنف الذکر اساساته مغایر بوتون احکام ملغادر. اخیر مسلم عنصرلر، اسلاملرکبی عینی تأمیناته‌مظهر اوله جقلردر، بو جماعتلر، کندی لسانیله تورك حکومتنك مداخله‌سی اولمقسزین خیری، دینی و جماعت مؤسسه‌لری تأسیس و ادامه ایده بیله‌جکلر و لسان و دین خصوصنده بر حریت مطلقه‌یه مظهر اوله‌جقلردر. اموال متروکه حقنده ۱۹۱۵ سنه‌سنده صادر اولمش اولان قانون ملغادر .

بو اموال و املاك برکومیسیون مخصوص طرفندن صاحبلرینه اعاده اولنه‌جق و بو قومیسیونده جمعیت اقوامی تمثیل ایدن بر اعضا بولنه‌جقدر .

تورکیا تهجیر ایدلمش اولانلرك عودتلرینی تسهیله مجبوردر. معاهده‌نك احکام جزائیه‌سنه کلنجه، تورکیا حرب مجرملرینی تسلیمدن باشقه قتال و تهجیر فاعللرینی‌ده متفقلره تسلیمه مجبوردر. دیگر بر ماده ایسه متفقین تبعه‌سنه تضمینات ویرلمسنی آمردر .

مایسك ۲۱ نجی کونی حولوده بیوك بر میتینغ وقوعبولمش و بو میتینغه ۷۰ کوی وکیلاری اشتراك ایتمشدر. آرای عمومیه و متحده ایله آجارایی داخل اولان کورجستان عساکرینك سلاحلاننمسنه و حوالهٔ قریه‌سی سکنه‌سنه دلکه‌لرك خزانه قرار ویرمشلر. میتینغده انتخاب اولونان دلکه‌لر جوواله منطقه‌سی اهالیسنك کورجستان حکومتی علیهنده حرکتدن امتناع ایتمه‌سنی طلب ایده‌جکلر عکس تقدیرده میتینغه اشتراك ایدن تحسین اهالیسنك چوواله‌لیلره قارشی سلاح بدست اوله‌رق حرکاته باشلایاجغنی بیلدیره‌جکلردر.

ایکنجی سنه

اسلام کورجستانی

صاحب امتیاز: محمد تقی آباشیدزه

اداره‌خانه: باطوم صادوایا نومرو ١٠ و شه‌وفتقی نومرو ٧، تلغراف آدرەسی: باطوم اسلام کورجستانی تلفون نومروسی ١٤

غزته‌یه عاید اوراق و مکاتیب (اسلام کورجستانی) اداره‌خانه‌سنه کوندرلیلیدر

آبونه شرائطی
باطوم شهری و لواسی ایچون
بر آیلغی . . . . . . ٢٠٠ روبله
ایکی – . . . . . . ٤٠٠ –
اوچ – . . . . . . ٦٠٠ –
خارج ایچون
سنه‌لکی . . . . ١٨٨٠ روبله
آلتی آیلغی . . . . ٩٦٠ –
اعلان: شرایطنی قرارلاشدیرمق ایچون اداره‌یه مراجعت ایدملیدر.

نومرو ٣٦٨
سنه ١٣٣٦
١٩٢٠
٢٦ مایس
چهارشنبه

فیاتی ١٠ روبله — (اسلام کورجستانک تخلیصی جمعیتنک) خادم سیاسی، اقتصادی، علمی ادبی یومی غزته‌در — فیاتی ١٠ روبله

(اوقات شرعیه) جدولی

باطوم – ٨ رمضان شریف ١٣٣٨ چهارشنبه

ساعت	اوکله وقت ظهر د	س	ایکندی وقت عصر د	س	آقشام وقت غروب د	س	یاتسو وقت عشا د	س	امساک د	س	صباح طلوع شمس د	س
وسطی	١٠	١٢	١٠	٤	٢٠	٧	٢٣	٩	٢٥	٢	٣٤	٤
اذانی	٤١	٤	٤٠	٨	٠٠	١٢	٥٥	١	٥٦	٦	٥	٩

تهلکه‌نک الک بیوکی

ایشته، تهلکه‌نک الک بیوکی اسلام کورجستانک قپو و باجاسنه شمدی یاناشدی. بری بعض حرص و فاره قلب اولان «صدای ملت»ک یازداقجیلری، اهالی و مملکتی کورجستان علیهنه تحریکه دعوت ایتدکری زمان بزی ترککری ایشیتمیکز ده تشویق و ترغیب ایلدکری وقت ترکلرک بوداره کلمه‌جک اولدقلرینی ده ابوجه بیلیرلردی واهالی ایچنه ووردقلری تخم فساد و نفاق هر کون ا کلاشیلمه باشلادیغندن آجارستان استقلالنی مسئله‌سنی میدانه چیقاردیلر و بوآنلرده ایسه ایتلاف دولتلری مجلس عالیسی ارمنی حکومت جمهوریه‌سی ار کانی و مرخصلری ایله باطوم مقدراتنه دایر مذاکره کیرشیور و باطومک الک کوزل قسمنه بوغوص نوبار پاشایه وعد ایدیلیوردی کرچه‌پارس صلح قونفرانسنده باطوم ایله احتمال ارمنی حکومت جمهوریه‌سنک و مرخصلرینک ادعای حقوق ایلدکری خبرلری بوداره قدرده کلیوردی لکن هنوز ایشتک کبنه واقف دکلدک چونکه اعزده واقع اولان احوالی تصدیق ایتمسیک بر اداره‌مز یوقدی بونلکه یانز مملکتمزک ایشنه بولشسوک یازلق ایسته‌اولویدیغنی ده حس ایدیوردق بوکیفیت ایچون ایدی که وطنداشلرمزی کورجستانک علیهنه تحریک ایلیان ماجراجو غزته‌لرقطعلامقرینه چالیشیوردق مملکتمزی

انا وطنمز اولان کورجستاندن محو ایتمک ایسته‌ینلرک بیچه ظلم و دوشوب پریشان .... بیکسمزی برر شرح و ایضاح ایدیوردق.

بو احوال الکنزی کوزمزله کوردیکمزدن ایدی که قومشولرمزه (صدای ملته)، یازقلشایکمز دیوردق چونکه آنلر منفعت ذاتیه‌لرندن ماعدالرینی دوشونمزلر محبت وطنیه و وقفوی ملت کبی صفت عالیه‌دن محرومدرلر ده قرآن نوزهان سویلر و ازار ایدلک مملکت یقیاش اهالی لی پریشان اولمش بونلر ایچون هیچ بر ایدی بونلرک دوشوندکلری چالیشدقلری صرف کندی راحتلرینی اداده کندی منفعتلرینی تأمین، کیسه‌لرینی طولدیرمق ایچوندی. بو ملت اجنبیلر ایله کچسه‌ی مملکت‌اسیر... حسی بونلر ایچون اهمیتی یوق ایدی بر ایسه بویله کوزلرک کیملر وله اولدقلرینی بلك اعلا بیلیوردق.

عجبا بونلرده وطنه و ملته قارشو اولان حس مسئولیت وارمی؟!... ملته و تاریخه قارشو مسئولیت تعمیک اولدیغنی ادراک ایده‌بیلورلرمی؟!... هیهات!

ایشته بو کبی ظلم و اسراراتکیز شخصلردرکه میدانه چیقدیلر. طبیعی مملکتمزی تحت اسارته آلمق اولان دشمنلرمزدرکه بونلری میدانه چیقادیلر وبونی تحقیقات توجیهیه که .... ایشته‌زکه آجارستان ((ا/ا)) استقلالنی ده باغیرملیلر... قفالرینه بو فکری دعا زانده یرلشدیرمک ایچون جضلرینه قو-

مانداناق» عضلرینه سرداراق وبعضلرینه‌ده قوولت مدیرلکیله موقع مستحکم توملنفی وعد ایتدیلر.

صانفل اولانلر کرچکدن قوماندان اوله‌ق سردار اولدق مدیرموقع مستحکم قوماندانی اولدق دیه اینانلیلر... اودرجه سرمسله‌دیلرکه: کورجستاندن کلان شمندوفر قطارلرنی تحری‌به یله قالقشدیلر لکن کندی مجبوری طرفندن ایسته دیکلرەزی سزه بایدیردق شمدی دفع ایلیکز دیه دیه‌جکله طشاری چیقاردیلر انقد حقیقتده مسلمه‌تی خلقی محواچون له یاپمق لازم ایسه یاپه‌یرتدیلر کورجستانه عصیان ایدیکز دیه بعض صافدل اولان کوبیلرک اللرینه سلاحی ویره‌رک اتنقال ایتدیلر مملکتمزی یوتمق ایچون اعزتی اجالر کده مرادی بو ایدی

ارمنی حکومت جمهوریه‌سی ایله بازاره کیریشنلر حمایه‌مزده اولمق اوزره باطوم لواسنک برقسمنی سزه آییریر، قارص-باطوم شمندوفر خطنی‌ده سزه هبه ایدر، باطومدن ریزه‌یه قدر انتقا ایدن شمندوفر خطنی ایده الی‌الابد سزه تملك ایدرز دیه صوبی‌باشدن کیمدیلر. انجق بونلرک حصولپذیر اولمسی ایچون هیچ اولمازسه برقومدینک مضحکه‌نک صحنهٔ تماشایه وضعی لازمکیوردی. صحنه‌ده قوای ملیه قوماندانی اولمق اوزره کسکین زاده محمد اشتراکده بولوندیریله‌جق، بالاره رامزده مدیرلک درعهده ایده‌جك، کورجستانه قارشو عصیانی کوسترمك ایچون قوبوله‌نی‌ده جرعجبهه‌لری احداث ایدیله‌جك، بوقومدی‌یی، مضحکه‌یی صحنهٔ تماشایه وضعه مجبور ایدن اسباب ایسه، صلح قونفرانسنده: «کوریور-سکز آ» اسلام کورجستانی کورجستان حکومت جمهوریه‌سی ایله برلشمك ایسته‌میور، بوندن دولایی آنی بز ارمنستان دولت جمهوریه‌سی‌ایله توحید ایده‌جکز» سوزلرینی ایراد ایتمك کبیتنده ایدی.

ثوت! قومدی‌یی، مضحکه‌یی، صحنهٔ تماشایه وضع ایتدیلر، انجق بو قومدی اویونی بزم ایچون فجعه حالنی آلدی، مشهوردر بر ایلك خراب ایتدیکنی بیك عقللی تصحیح ایده‌مز. بزم دیلیرمزی، انجق یاره‌یی چوق بوون دیلیرمزك جیلرینی یاره‌لرله طولدیر دیلر اللرینه تفنك دولو قابلر ویره‌رك کندی

حریتکزی موجودیتکزی کندی اللرکزله باطوکز یقیکز دیه توظیف ایتدیلر. بونلرده بوقابلرله طولو غنتلری بنای حریتمزك برقسنه دوکه‌رك یاقدیلر.

شمدی بو قهرمانلر کوریله‌جك ایشلری کوردکلرندن شبه‌سزکه قپو دیشاری ایدیلور و مملکتمز ایسه ایشته بو «قوماندنلرك» یوزندن اوچوروبه طوغری سوروکنیور.

اوت! بو بینسزلر باشمزه‌بو بلالری کتوردیلر طبیعی‌درکه بزده بو بلادن کندمزی تخلیص ایچون چالیشه‌جغز. بو ایسه انجق اتحاد ایله اتفاق ایله کورجستانه واسع مختاریت اداره اساساتیله برلشمکله ممکن‌الحصولدر.

عکس تقدیرده ایسه محوز قطیعدر. اجنبیلرك اسارتنه، حاکمیتنه کیرمه‌مز بدیهیدر ای‌خلق، متنبه اولکز، مدرك اولکز عقلکزی باشکزه طوپلایکز بازیقدر کناهدر مملکتی اولادلرکزی اجیکز.

تورکیا صلحی حقنده وهنیزه‌لوسك نطقی

استانبولده منتشر (علمدار) غزته‌سی یازیور:

دونکی نسخه‌مزده وهنیزه‌لوسك معاهدهٔ صلحیه‌مزی تفسیرا آتنه پارلمنتوسنده ایراد ایتمش اولدیغی نطق مهمك بر خلاصه‌سنی نشر ایتمش ایدك. بوکون بوتون روجه غزته‌لر حقیقهٔ مقدراتمزی برر برر تشریحه ایتمك نقطهٔ نظرندن پك بیوك بر اهمیتی حائز اولان نطقی عینا نشر ایتدکلری جهتله بزده دونکی نسخه‌مزده مندرج اولمیان اقسام سا ئره‌سنی بروجه زیر اقتباس ایدیورز:

ترا کیا مسئله‌سی:

وهنیزه‌لوس، بوتون ترا کیانك یونانستانه ویرلمکده اولدیغنی و یونان حدودینك قره دکز و مرمره‌یه قدر وارمقده بولندیغنی بیان ایله‌دکدن صوکره دیمشدرکه:

ترا کیانك بزه بخشیله یونانستانی عصرلرجه مدت کثیرالنفوس و یونان مدنیتنك مشعلداری اولان بر چوق شهرلری احتوا ایتمش اولیور (سورکلی آلقشلر)

دده آغاج طریقیله بولغارستانه برمخرج اقتصادی تأمینی مسئله‌سی حقنده‌ده دیمشدرکه:

یونانستان طرفندن وقوع بولان تکلیفات موجبنجه، بو مخرج، بر یونان، بر بولغار، بر انکلیز، بر ایتالیان و بر فرانسز هئیتندن مرکب مختلط بر قومیسیون واسطه‌سیله مراقبه اولنه‌جقدر.